

บรรณานุกรมภาษาไทยหนังสือ

กมล สุคประเสริฐ. เทคนิคการวิจัย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช ,
2516

จิตติ ดิงศภัทย์. หลักวิชาเขียนกฎหมาย กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ , 2526

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายวิจัย. รายงานผลวิจัยวิวัฒนาการของกฎหมายไทยในรอบ
200 ปี ภาคกฎหมายวิธีสบัญญัติ กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ , 2525

ชุมพล จันทราทิพย์. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2526

ดวงจิตต์ กำประเสริฐ. กฎหมายแองโกลอเมริกันเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2522

ธานินทร์ กรัยวิเชียรและวิชา มหาคุณ. การตีความกฎหมาย พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ
มหานคร : ชวนพิมพ์ , 2523

ปรีดี เกษมทรัพย์. กฎหมายแพ่งหลักทั่วไป กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนภาคพิมพ์ ,
2526

วิษณุ เครืองาม. กฎหมายรัฐธรรมนูญ พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : ธีรานุสรณ์
การพิมพ์ , 2521

สุนัย มโนมัยอุคม. ระบบกฎหมายอังกฤษ กรุงเทพมหานคร : บริษัทประยูรวงศ์จำกัด,
2531

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กฎหมายมหาชน พิมพ์ครั้งที่ 8.

เอกสารการสอนชุดวิชา , กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สหมิตรจำกัด , 2528

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 2. เอกสารการสอนชุดวิชา , กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2532

สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ระบบกฎหมายไทยและต่างประเทศ พิมพ์ครั้งที่ 1. เอกสารการสอนชุดวิชา , กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิคตอร์ พอยท์ จำกัด , 2528

หยุด แสงอุทัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2520

หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา พิมพ์ครั้งที่ 5. พระนคร : แพร่พิทยา , 2497

อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ กฎหมายเปรียบเทียบ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2523

เอกสารอื่นๆ

คำพิพากษาฎีกาที่ 1066/2532 .

บัญชีรายชื่อและอัตราเงินเดือนของข้าราชการตุลาการ ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2532

บัญชีรายชื่อและอัตราเงินเดือนของพนักงานอัยการ ประจำปีงบประมาณพ.ศ.2532

ไพลินรัฐ พิพัฒน์กุล วิทยานิพนธ์วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร พ.ศ.2532

วิกรม เมาลานนท์ " หมายเหตุท้ายคำพิพากษาฎีกาที่ 366/2506 " คำพิพากษาฎีกา วิชา มหาคุณ " การใช้เหตุผลในกฎหมาย " วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา นิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2516

อมร จันทรสมบูรณ์ " อิทธิพลของฝรั่งเศสในการปฏิรูปกฎหมายไทย " เอกสารในการ สัมมนาทางวิชาการเรื่อง 300 ปี ความสัมพันธ์ไทย - ฝรั่งเศส กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527

ภาษาต่างประเทศ

หนังสือ

- Amos & Walton . Introduction to French Law edited by F.H. Lawson , A.E. Anton & L. Neville Brown 3rd ed. ,
London : Oxford At The Clarendon Press , 1967
- Arthur Taylor von Mehren & James Russell Gordley . The Civil Law System 2nd ed. Boston : Little Brown and Company,
1977
- E.J. Cohn. Manual of German Law Vol.I London : The British Institute of International and Comparative Law , 1968
- Edgar Bodenheimer. Jurisprudence Revised ed. Massachusetts : Harvard University Press , 1981
- John Henry Merryman & David S. Clark. Comparative Law : Western European and Latin American Legal System Indianapolis : The Bobbs-Merrill Company inc. Publishers , 1978
- Lord Lloyd of Hamstead. Introduction to Jurisprudence 3rd ed.
London : Stevens & Sons , 1972
- Marjurie D. Rombauer. Legal Problem Solving : Analysis , Research and Writing 4th ed. Minnesota : West Publishing Co. , 1983
- Mary Ann Glendon , Michael Wallace Gordon & Christopher Osakwe
Comparative Legal Traditions St.Paul, Minnesota : West Publishing Co., 1985

- Mary Ann Glendon , Michael Wallace Gordon & Christopher Osakwe
Comparative Legal Traditions in A Nutshell St.Paul ,
 Minnesota : West Publishing Co., 1982
- O. Hood Phillips. A First Book of English Law 6th ed. London :
 Sweet & Maxwell , 1970
- Phillip S. James. Introduction to English Law 11th ed. London :
 Butterworth , 1987
- R.W.N. Dias. Jurisprudence 3rd ed. London : Butterworth , 1970
- Rupert Cross. Precedent in English Law 2nd ed. London : Oxford
 At The Clarendon Press , 1968
- Rene' David. French Law Translated by Michael Kindred
 Baton Rouge : Louisiana State University Press , 1972
- Rene' David. English Law and French Law London : Stevans & Sons,
 1980
- Rene' David & John E.C. Brierley. Major Legal System in The World
 Today 3rd ed. London : Stevena & Sons , 1985
- Rene' David & Henry P.de Vries. The French Legal System New York:
 Oceana Publications , 1958
- เอกสารอื่น ๆ
- Harold J. Berman. " The History Background of American Law " in
 " Talks on American Law , voice of American Forum
 Lectures , 1972

ภาคผนวก

เนื่องด้วยข้าพเจ้าเป็นนิสิตหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต
 คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำ
 วิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง " การเดินตามแนวคำพิพากษาของศาลฎีกา "

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยตอบคำถามตามความเป็นจริง
 คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยนี้ โดย
 คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด และคำตอบของท่าน
 จะถูกรักษาไว้เป็นความลับ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
 ณ. โอกาสนี้ด้วย

นายไอศูรย์ ธีรนิติ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมายกากบาท(X) ทั้หมายเลขข้อที่ท่านเลือก
หรือเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามความเป็นจริง

เรื่อง" การเดินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา โดยศาลล่าง "

ส่วนที่หนึ่ง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์

- 1) ท่านเป็นผู้พิพากษา
 1. ศาลชั้นต้นจังหวัด.....ภาค.....
 2. ศาลชั้นต้นในกรุงเทพมหานคร
 3. ศาลอุทธรณ์ ภาค.....
 4. ศาลอุทธรณ์กลาง
- 2) เพศ
 1. ชาย
 2. หญิง
- 3) อายุ
 1. 25-30 ปี
 2. 31-35 ปี
 3. 36-40 ปี
 4. 40 ปีขึ้นไป
- 4) สถานภาพสมรส
 1. โสด
 2. แต่งงานแล้ว
 3. หย่า
 4. หม้าย

- 5) ท่านจบการศึกษาในระดับใด
1. ปริญญาตรีและเนติบัณฑิตไทย
 2. เนติบัณฑิตไทยและปริญญาโทในประเทศ
 3. เนติบัณฑิตไทยและปริญญาโทต่างประเทศ(โปรรคระบุประเทศ)..
 4. เนติบัณฑิตไทยและปริญญาเอก(โปรรคระบุประเทศ).....
- 6) ท่านทำหน้าที่เป็นผู้พิพากษามาแล้วเป็นเวลากี่ปี
1. 1-5 ปี
 2. 6-10 ปี
 3. 11-15 ปี
 4. 16 ปีขึ้นไป

ส่วนที่สอง

- 1) ท่านทราบถึงทฤษฎีกฎหมายที่เรียกว่า แนวคำพิพากษาบรรทัดฐาน (THE DOCTRINE OF PRECEDENT หรือ STARE DECISIS) หรือไม่
1. ทราบ
 2. ไม่ทราบ
- 2) ทฤษฎีกฎหมายดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักการของประเทศในระบบกฎหมายใด
1. จารีตประเพณี(COMMON LAW SYSTEM)
 2. ประมวลกฎหมาย (CIVIL LAW SYSTEM)
 3. ไม่ทราบ
- 3) คำกล่าวที่ว่า " ศาลมีหน้าที่จะต้องถือตามคำพิพากษาของศาลในเรื่องเดียวกันของศาลที่มีศักดิ์สูงกว่าหรือระดับเคียงคู่กัน " สอดคล้องถูกต้องตามหลักของทฤษฎีกฎหมายดังกล่าวหรือไม่
1. ถูกต้อง
 2. ไม่ถูกต้อง
 3. ไม่ทราบ

- 4) " ในระบบประมวลกฎหมาย(CIVIL LAW SYSTEM)ศาลของประเทศ
ในระบบกฎหมายนี้ไม่ถูกผูกพันโดยแนวคำพิพากษาบรรทัดฐาน(PRECEDENT) "
คำกล่าวนี้ถูกต้องหรือไม่
1. ถูกต้อง
 2. ไม่ถูกต้อง
 3. ไม่ทราบ
- 5) การที่ศาลล่างพิพากษาเดินตามแนวคำพิพากษาของศาลสูง ท่านเห็นด้วยหรือไม่
1. เห็นด้วย
 2. ไม่เห็นด้วย
- 6) ท่านเห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. คำพิพากษาของศาลสูงมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ
 2. เป็นระเบียบปฏิบัติ
 3. คดีที่มีข้อเท็จจริงคล้ายคลึงกันน่าจะมีผลที่เหมือนกัน
 4. ส่วนใหญ่ศาลล่างมีความเห็นสอดคล้องกันเช่นเดียวกับศาลสูง
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 7) หากท่านไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. ศาลแต่ละศาลควรมีอิสระในการพิจารณาพิพากษารรคดี
 2. แนวคำพิพากษาของศาลสูงมิใช่กฎหมาย
 3. ศาลสูงอาจมีความผิดพลาดได้
 4. การพิจารณาพิพากษาต้องถือตามตัวบทกฎหมายเป็นหลักในการวินิจฉัย
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 8) คำพิพากษาของศาลในระดับเดียวกับท่าน ท่านมีความสนใจอยากรู้หรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ
- 9) หากท่านทราบแนวคำพิพากษาของศาลในระดับเดียวกับท่าน ท่านจะพิ
พากษาตามหรือไม่
1. พิจารณาเดินตาม
 2. ไม่พิจารณาเดินตาม

- 10) ท่านมีโอกาสได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่
1. มี
 2. ไม่มี
- 11) ท่านมีความสนใจอยากรู้แนวคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ
- 12) หากท่านสนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. เป็นแนวทางสำหรับประกอบการวินิจฉัยคดี
 2. เป็นตัวอย่างในการใช้การตีความกฎหมายได้
 3. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
 4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 13) หากท่านไม่สนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. มิใช่คำพิพากษาของศาลสูงสุด
 2. ยังเป็นคำพิพากษาที่ไม่น่าเชื่อถือในเหตุผลนัก
 3. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
 4. ไม่เคยนำมาเป็นแนวทางในการวินิจฉัยคดี
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 14) คำพิพากษาศาลอุทธรณ์มีน้ำหนักชักจูงใจท่านให้พิพากษาตามหรือไม่
(หากท่านทราบ)
1. มี
 2. ไม่มี
- 15) คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ประชุมใหญ่มีน้ำหนักชักจูงใจท่านให้พิพากษาตามหรือไม่
1. มี
 2. ไม่มี
- 16) ท่านมีความสนใจในคำพิพากษาศาลฎีกาหรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ

17) หากท่านสนใจ เพราะเหตุใด

1. เป็นคำพิพากษาของศาลสูงสุด
2. เป็นคำพิพากษาที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
3. ใช้เป็นแนวทางสำหรับประกอบการวินิจฉัยคดี
4. เป็นตัวอย่างในการใช้การตีความกฎหมายได้
5. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18) หากท่านไม่สนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

1. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
2. ไม่เคยนำมาเป็นแนวทางในการวินิจฉัยคดี
3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

19) หากมีแนวคำพิพากษาศาลฎีกาพิพากษาไว้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วท่านได้พิจารณาคดีซึ่งมีข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเป็นไปในทำนองเดียวกับที่ศาลฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วนั้น ท่านจะพิพากษาเดินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกานั้นๆหรือไม่

1. พิจารณาเดินตาม
2. ไม่พิจารณาเดินตาม

20) หากท่านพิจารณาเดินตาม เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

1. เป็นคำพิพากษาของศาลสูงสุด
2. เป็นคำพิพากษาที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
3. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
4. เรื่องในทำนองเดียวกันน่าจะมีผลที่เหมือนกัน
5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

21) หากท่านไม่พิพากษาเคินตาม เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

1. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
2. ไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษาศาลฎีกานั้นๆ
3. เรื่องในทำนองเดียวกันแต่รายละเอียดอาจแตกต่างกันได้
4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

22) หากคดีที่ท่านพิจารณามีข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเป็นไปในทำนองเดียวกับที่ศาลฎีกาเคยวินิจฉัยไว้ แต่ท่านมีความคิดเห็นไม่ตรงกับที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในกรณีนี้ท่านจะพิพากษาอย่างไร

1. พิพากษาตามความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน
2. พิพากษาเคินตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา
3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

23) กรณีจากข้อ 22. หากเกิดขึ้นในระหว่างองค์คณะผู้พิพากษา ท่านจะพิพากษาอย่างไร

1. พยายามอธิบายเหตุผลเพื่อให้องค์คณะพิพากษาตามความเห็นท่าน
2. พิพากษาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา
3. พิพากษาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่องค์คณะเห็นชอบด้วย แต่ทำความเห็นแย้งคิดท้ายสำนวนไปด้วย
4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

24) คำพิพากษาศาลฎีกามีน้ำหนักชักจูงใจท่านให้พิพากษาตามหรือไม่(หากท่านทราบ)

1. มี
2. ไม่มี

25) คำพิพากษาศาลฎีกาประชุมใหญ่มีน้ำหนักชักจูงใจให้ท่านพิพากษาตามหรือไม่(หากท่านทราบ)

1. มี
2. ไม่มี

- 7) ท่านสอบได้เนติบัณฑิตไทยแล้วหรือยัง
1. ได้แล้ว
 2. ยังไม่ได้
- 8) ท่านประกอบวิชาชีพนิติศาสตร์มาแล้วเป็นเวลากี่ปี
1. ยังไม่ถึง 5 ปี
 2. 6-10 ปี
 3. 11-15 ปี
 4. 16-20 ปี
 5. 20 ปีขึ้นไป

ส่วนที่สอง

- 1) ท่านทราบถึงทฤษฎีกฎหมายเรื่องคำพิพากษาบรรทัดฐาน (THE DOCTRINE OF PRECEDENT หรือ STARE DECISIS) หรือไม่
1. ทราบ
 2. ไม่ทราบ
- 2) ทฤษฎีกฎหมายดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักกฎหมายของประเทศในระบบกฎหมายใด
1. จารีตประเพณี (COMMON LAW SYATEM)
 2. ประมวลกฎหมาย (CIVIL LAW SYSTEM)
 3. ไม่ทราบ
- 3) คำกล่าวที่ว่า " ศาลมีพันธะที่ต้องถือตามคำพิพากษาของศาลในเรื่องเดียวกันของศาลที่มีศักดิ์สูงกว่าหรือระดับเคียงคู่กัน " สอดคล้องถูกต้องตามหลักกฎหมายดังกล่าวหรือไม่
1. ถูกต้อง
 2. ไม่ถูกต้อง
 3. ไม่ทราบ
- 4) คำกล่าวที่ว่า " ในระบบประมวลกฎหมาย (CIVIL LAW SYSTEM) ศาลของประเทศในระบบกฎหมายนี้ไม่ถูกผูกพัน โดยแนวคำพิพากษาบรรทัดฐาน (PRECEDENT) ถูกต้องหรือไม่
1. ถูกต้อง
 2. ไม่ถูกต้อง
 3. ไม่ทราบ
- 5) การที่ศาลล่างพิพากษาเดินตามแนวคำพิพากษาของศาลสูง ท่านเห็นด้วยหรือไม่
1. เห็นด้วย
 2. ไม่เห็นด้วย

- 6) หากท่านเห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. คำพิพากษาของศาลสูงมีเหตุผลน่าเชื่อถือ
 2. คดีที่มีข้อเท็จจริงคล้ายคลึงกันน่าจะมีผลที่เหมือนกัน
 3. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 7) หากท่านไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. ศาลแต่ละศาลควรมีอิสระในการพิจารณาพิพากษารรคดี
 2. แนวคำพิพากษาของศาลสูงมิใช่กฎหมาย
 3. ศาลสูงอาจมีความผิดพลาดได้
 4. การพิจารณาพิพากษาคดีที่ยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นหลักในการวินิจฉัยคดี
 5. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 8) ท่านมีความสนใจในคำพิพากษาศาลฎีกาหรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ
- 9) หากท่านสนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. เป็นคำพิพากษาของศาลสูงสุด
 2. เป็นคำพิพากษาที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
 3. นำมาใช้เป็นแนวทางในการประกอบวิชาชีพ
 4. เป็นตัวอย่างในการใช้การตีความกฎหมายได้
 5. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 10) หากท่านไม่สนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
 2. ไม่เคยนำมาใช้ในการประกอบวิชาชีพ
 3. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

- 11) ท่านนำเอาแนวคำพิพากษาศาลฎีกามาใช้ในการประกอบวิชาชีพมากน้อยเพียงใด
1. นำมาใช้
 2. ไม่นำมาใช้
- 12) หากท่านนำมาใช้ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. เป็นคำพิพากษาของศาลสูงสุด
 2. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
 3. เป็นตัวอย่างในการใช้การตีความกฎหมายได้
 4. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 13) หากท่านไม่นำมาใช้ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
 2. แนวคำพิพากษาศาลฎีกาอาจเปลี่ยนแปลงได้ไม่แน่นอน
 3. กรณีข้อเท็จจริงอาจมีข้อแตกต่างกันได้
 4. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 14) ท่านมีความสนใจที่จะทราบคำพิพากษาศาลฎีกาประชุมใหญ่หรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ
- 15) ท่านมีโอกาสได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับเต็มหรือไม่
1. มี
 2. ไม่มี
- 16) ท่านสนใจที่จะทราบคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับเต็มหรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ
- 17) ปัจจุบันการเผยแพร่คำพิพากษาศาลมีแต่เฉพาะคำพิพากษาศาลฎีกาเท่านั้น และเป็นคำพิพากษาฉบับคัดย่อเท่านั้นและพิมพ์เผยแพร่เพียงบางเรื่องเท่านั้น ท่านมีข้อเสนอแนะในการเผยแพร่คำพิพากษาศาลฎีกาหรือไม่อย่างไร
1. ไม่มี
 2. มีดังนี้.....

เรื่อง " การเดินทางแนวคำพิพากษาศาลฎีกาในการเรียนการสอน
วิชานิติศาสตร์ "

ส่วนที่หนึ่ง

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ถูกสัมภาษณ์

- 1) ท่านเป็น
 1. อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์
 2. นิสิตนักศึกษาคณะนิติศาสตร์
- 2) สถาบันการศึกษาของ
 1. รัฐ (มหาวิทยาลัยเปิด) 2. รัฐ (มหาวิทยาลัยปิด)
 3. เอกชน
- 3) เพศ
 1. ชาย 2. หญิง
- 4) อายุ
 1. ไม่ถึง 20 ปี 2. 21-25 ปี
 3. 26-30 ปี 4. 31-35 ปี
 5. 36-40 ปี 6. 40 ปีขึ้นไป
- 5) สถานภาพสมรส
 1. โสด 2. แต่งงานแล้ว
 3. หย่า 4. หม้าย
- 6) ท่านจบการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในระดับใด
 1. ปริญญาตรี
 2. ปริญญาโทในประเทศ
 3. ปริญญาโทต่างประเทศ (โปรรอบุประเทศ)
 4. ปริญญาเอก (โปรรอบุประเทศ)

- 7) ท่านเคยศึกษาหนังสืออบรมกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาแล้วหรือไม่
1. เคยแล้ว
 2. ไม่เคย
- 8) ท่านสอบได้เนติบัณฑิตไทยแล้วหรือยัง
1. ได้แล้ว
 2. ยังไม่ได้

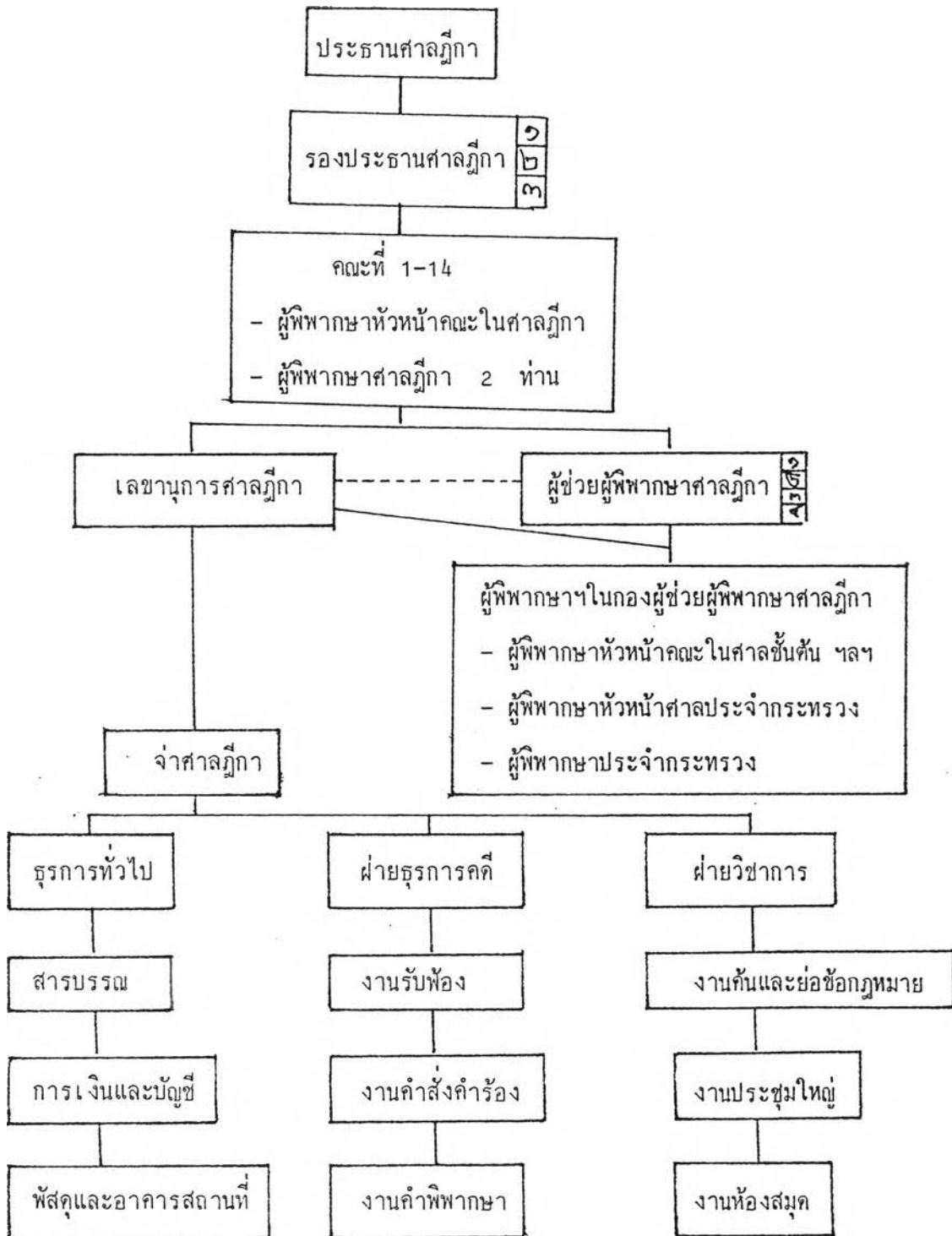
ส่วนที่สอง

- 1) ท่านทราบถึงทฤษฎีกฎหมายเรื่องคำพิพากษาบรรทัดฐาน (THE DOCTRINE OF PRECEDENT หรือ STARE DECISIS) หรือไม่
1. ทราบ
 2. ไม่ทราบ
- 2) ทฤษฎีกฎหมายดังกล่าวข้างต้นเป็นหลักกฎหมายของประเทศในระบบกฎหมายใด
1. จารีตประเพณี (COMMON LAW SYSTEM)
 2. ประมวลกฎหมาย (CIVIL LAW SYSTEM)
 3. ไม่ทราบ
- 3) คำกล่าวที่ว่า " ศาลมีพันธะที่ต้องถือตามคำพิพากษาของศาลในเรื่องเดียวกันของศาลที่มีศักดิ์สูงกว่าหรือระดับเดียวกัน " สอดคล้องถูกต้องตามหลักกฎหมายดังกล่าวหรือไม่
1. ถูกต้อง
 2. ไม่ถูกต้อง
 3. ไม่ทราบ
- 4) คำกล่าวที่ว่า " ในระบบประมวลกฎหมาย (CIVIL LAW SYSTEM) ศาลของประเทศในระบบกฎหมายนี้ไม่ถูกผูกพัน โดยแนวคำพิพากษาบรรทัดฐาน (PRECEDENT)" คำกล่าวนี้ถูกต้องหรือไม่
1. ถูกต้อง
 2. ไม่ถูกต้อง
 3. ไม่ทราบ
- 5) การที่ศาลล่างพิพากษาเดินตามแนวคำพิพากษาของศาลสูง ท่านเห็นด้วยหรือไม่
1. เห็นด้วย
 2. ไม่เห็นด้วย

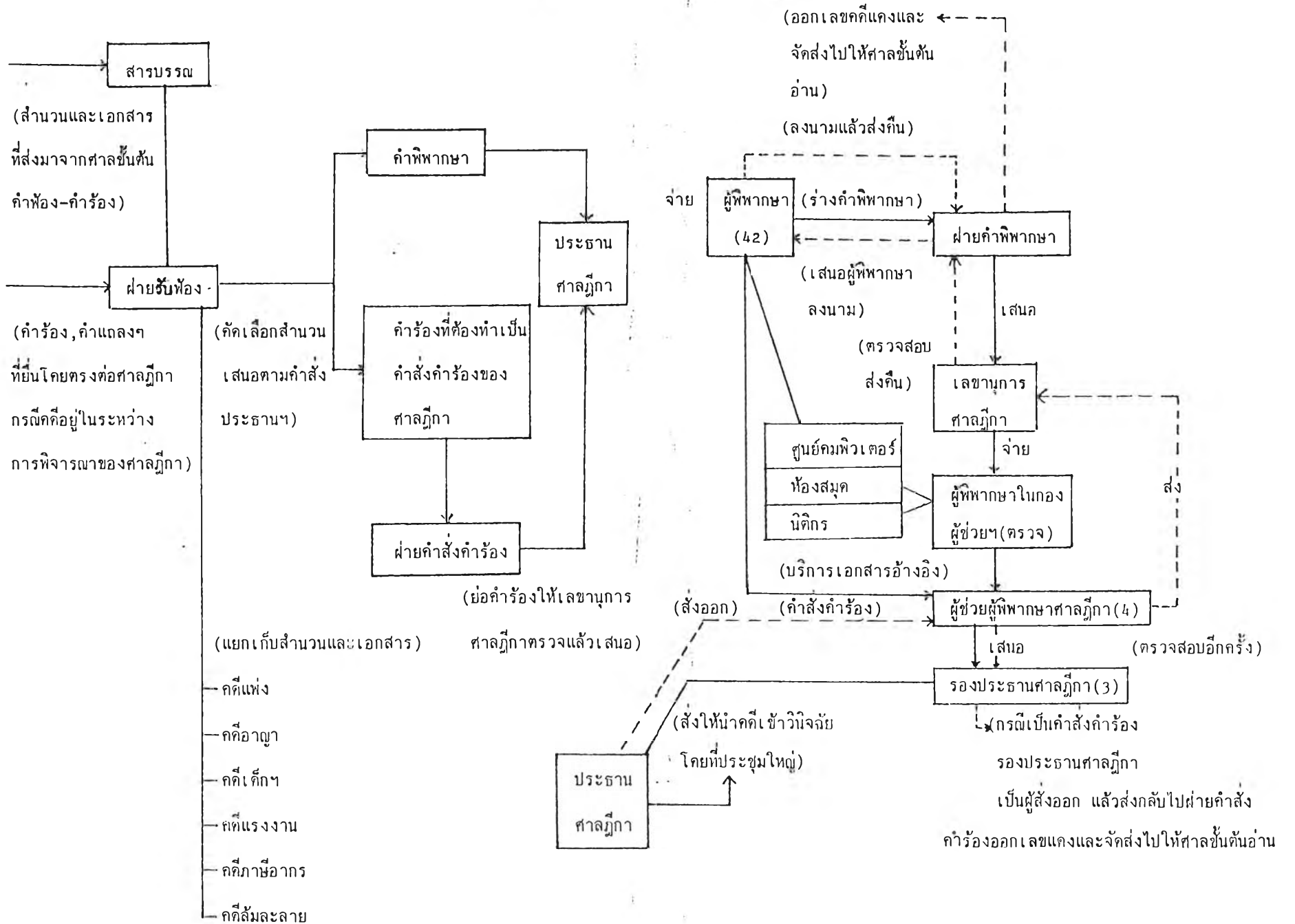
- 6) หากท่านเห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. คำพิพากษาของศาลสูงมีเหตุผลน่าเชื่อถือ
 2. คดีที่มีข้อเท็จจริงคล้ายคลึงกันน่าจะมีผลที่เหมือนกัน
 3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 7) หากท่านไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. ศาลแต่ละศาลควรมีอิสระในการพิจารณาพิพากษารรคดี
 2. แนวคำพิพากษาของศาลสูงมิใช่กฎหมาย
 3. ศาลสูงอาจมีความผิดพลาดได้
 4. การพิจารณาพิพากษาคดีต้องยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นหลักในการวินิจฉัยคดี
 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 8) ท่านมีความสนใจในคำพิพากษาศาลฎีกาหรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ
- 9) หากท่านสนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. เป็นคำพิพากษาของศาลสูงสุด
 2. เป็นคำพิพากษาที่มีเหตุผลน่าเชื่อถือ
 3. นำมาใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอนวิชานิติศาสตร์
 4. เป็นตัวอย่างในการใช้การตีความกฎหมายได้
 5. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 10) หากท่านไม่สนใจ เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
 2. ไม่เคยนำมาใช้ในการเรียนการสอนวิชานิติศาสตร์
 3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

- 11) ในการเรียนการสอนวิชานิติศาสตร์เท่าที่ท่านประสบมา มีการนำเอาแนวคำพิพากษาของศาลฎีกามาใช้เพียงใดหรือไม่
1. มี
 2. ไม่มี
- 12) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่มีการนำเอาแนวคำพิพากษาศาลฎีกามาใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชานิติศาสตร์
1. เห็นด้วย
 2. ไม่เห็นด้วย
- 13) หากท่านเห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. เป็นตัวอย่างในการใช้การตีความกฎหมาย
 2. คล้ายเป็นกฎหมายอย่างหนึ่ง
 3. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 14) หากท่านไม่เห็นด้วย เพราะเหตุใด(อาจเลือกคำตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
1. มิใช่ตัวบทกฎหมาย
 2. แนวคำพิพากษาศาลฎีกาอาจเปลี่ยนแปลงได้ไม่แน่นอน
 3. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- 15) ในหนังสือตำราวิชานิติศาสตร์เท่าที่ท่านทราบ มีการนำเอาแนวคำพิพากษาศาลฎีกามาใช้กล่าวอ้างอิงถึงอย่างน้อยเพียงใด
1. มี
 2. ไม่มี
- 16) ท่านเคยพบเห็นหนังสือตำราวิชานิติศาสตร์ (ภาษาไทย) ที่เกี่ยวกับกฎหมายในส่วนแพ่งเล่มใดที่ไม่มีการอ้างอิงถึงแนวคำพิพากษาศาลฎีกาประกอบเลยหรือไม่
1. ไม่เคย
 2. เคย(โปรดระบุ).....
- 17) ท่านมีโอกาสได้อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับเต็มหรือไม่
1. มี
 2. ไม่มี
- 18) ท่านสนใจที่จะทราบคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับเต็มหรือไม่
1. สนใจ
 2. ไม่สนใจ

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการในศาลฎีกา

แผนภูมิขั้นตอนการปฏิบัติ เกี่ยวกับคดีที่ขึ้นศาลฎีกา

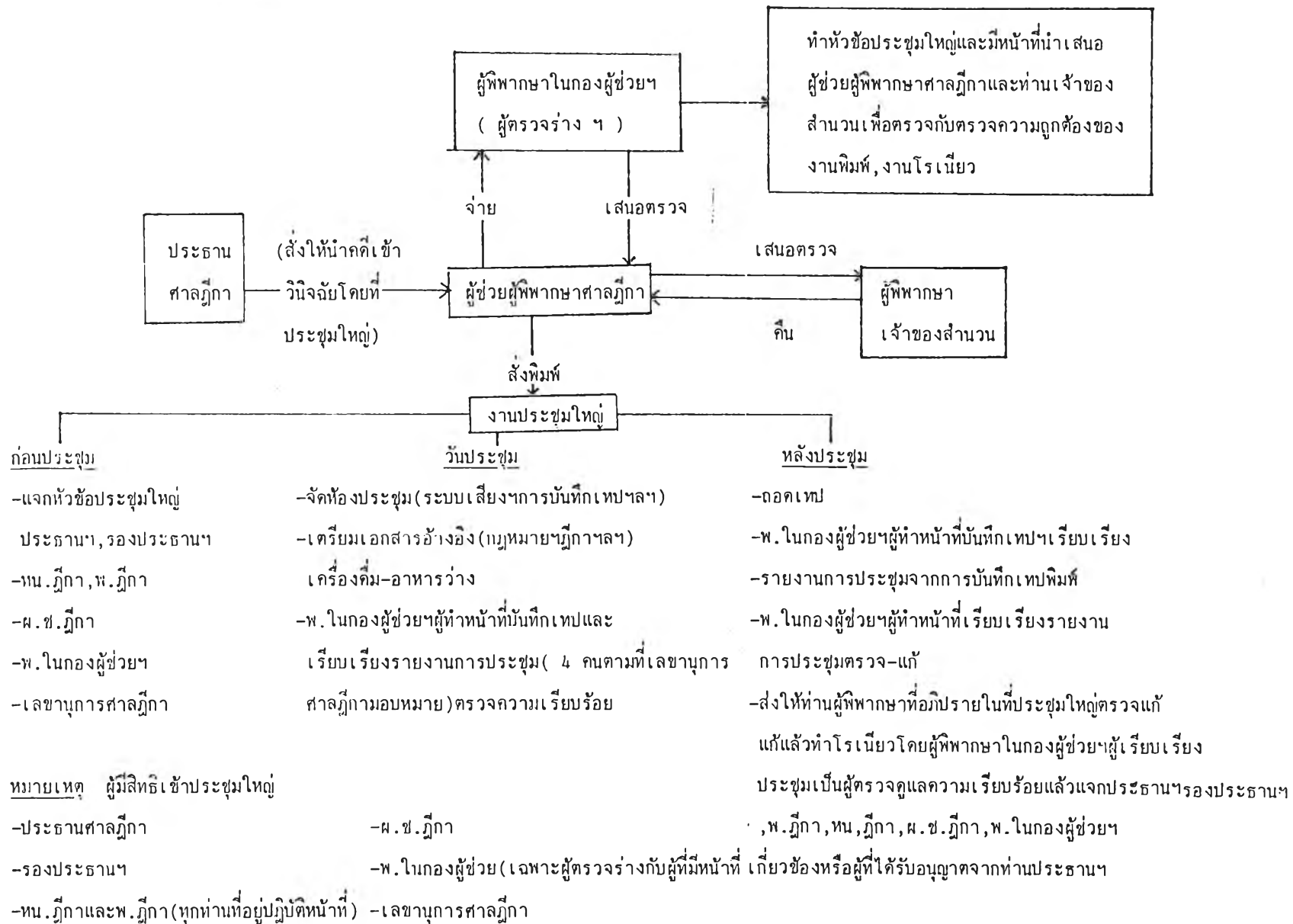

คำอธิบายแผนภูมิขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับคดีที่ชั้นสู่ศาลฎีกา

1. คดีที่ชั้นสู่ศาลฎีกาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 1. คำร้อง
 2. คำฟ้อง
2. ศาลชั้นต้นส่งรับฎีกาแล้วจะจัดส่งสำนวนและเอกสารมาศาลฎีกาได้ 2 ทางคือ
 1. ทางไปรษณีย์
 2. ให้เจ้าหน้าที่นำส่ง
3. ส่วนราชการศาลฎีกาที่รับสำนวนและเอกสารคือ งานสารบรรณ ซึ่งจะลงบัญชีรับไว้แล้วคัดแยกส่งไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายรับฟ้อง
4. ฝ่ายรับฟ้องรับสำนวนและเอกสารจากงานสารบรรณไปแยกเก็บ สำหรับคดีที่เป็นคำร้องฝ่ายรับฟ้องจะแยกสำนวนและเอกสารส่งไปฝ่ายคำสั่งคำร้อง
5. กรณีเป็นคำฟ้อง ฝ่ายรับฟ้องจะคัดเลือกสำนวนเสนอตามคำสั่งของประธานศาลฎีกาและนำเสนอท่านประธานเพื่อจ่ายแก่ผู้พิพากษาศาลฎีกา
6. ผู้พิพากษาทำคำพิพากษาเสร็จ จะส่งร่างคำพิพากษาไปให้ฝ่ายคำพิพากษาจัดพิมพ์
7. ร่างคำพิพากษาที่พิมพ์แล้ว ฝ่ายคำพิพากษาจะเสนอต่อเลขานุการศาลฎีกาเพื่อส่งจ่ายให้ผู้พิพากษาในกองผู้ช่วยตรวจ
8. ผู้พิพากษาในกองผู้ช่วยตรวจร่างคำพิพากษาเสร็จและเสนอต่อผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาตรวจแล้วจะเสนอต่อรองประธานศาลฎีกาและประธานศาลฎีกาเพื่อพิจารณาตามลำดับ
9. ประธานศาลฎีกาเห็นชอบกับร่างคำพิพากษาแล้วคือตราสั่งออก
10. ร่างคำพิพากษาที่ประธานศาลฎีกาสั่งออกแล้วจะถูกส่งกลับมายังผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาเพื่อตรวจและสั่งออกอีกครั้ง แล้วจึงส่งไปยังเลขานุการศาลฎีกาเพื่อตรวจสอบ

11. เลขานุการศาลฎีกาตรวจสอบร่างคำพิพากษาแล้วจะส่งร่างคำพิพากษาไปยังฝ่ายคำพิพากษา
12. ฝ่ายคำพิพากษาลงเลขคดีแดงนำเสนอผู้พิพากษาลงนามแล้วจัดส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่าน
13. ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา คู่ความอาจยื่นคำร้องหรือคำแถลงเพื่อให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งและยื่นที่ฝ่ายรับฟ้องศาลฎีกา ฝ่ายรับฟ้องจะส่งคำร้องหรือคำแถลงนั้นไปให้ผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนพิจารณาสั่ง
14. กรณีเป็นคำร้อง ฝ่ายคำสั่งคำร้องจะทำย่อคำร้องเสนอเลขานุการศาลฎีกาตรวจสอบก่อนเสนอท่านประธาน เพื่อจ่ายให้ผู้พิพากษาพิจารณาสั่ง
15. คำสั่งคำร้องที่ผู้พิพากษาสั่งแล้วจะส่งไปให้ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาตรวจ แล้วเสนอต่อรองประธานศาลฎีกา
16. รองประธานศาลฎีกาพิจารณาเห็นชอบแล้วตีตราส่งออก ต่อจากนั้นคำสั่งคำร้องจะถูกส่งไปยังฝ่ายคำสั่งคำร้องเพื่อดำเนินการออกเลขคดีแดง และจัดส่งไปให้ศาลชั้นต้นอ่านต่อไป
17. ห้องสมุดและนิติกร รับผิดชอบในการค้นหาเอกสารอ้างอิงให้ผู้พิพากษาในศาลฎีกา

แผนภูมิขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อประธานศาลฎีกาส่งให้นำคดีเข้าวินิจฉัย โดยที่ประชุมใหญ่

คำอธิบายขั้นตอนของการประชุมใหญ่ศาลฎีกา

1. คดีที่มีความเห็นขัดแย้งกันหรือคดีสำคัญ และประธานศาลฎีกาเห็นสมควรให้นำเข้าสู่การพิจารณาโดยที่ประชุมใหญ่ โดยประธานศาลฎีกาจะสั่งในร่างคำพิพากษาชุดตรวจให้นำคดีนั้น เข้าที่ประชุมใหญ่
2. ผู้ช่วยเล็ก (ผู้พิพากษาในกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา) จะเป็นผู้ร่างหัวข้อประชุมใหญ่ซึ่งประกอบด้วย ย่อร่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง และบันทึกต่าง ๆ ในร่างคำพิพากษาชุดตรวจ
3. เมื่อร่างหัวข้อประชุมใหญ่เสร็จต้องส่งให้ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาและท่านผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือท่านผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกาซึ่งเป็นเจ้าของสำนวนตรวจก่อนสำหรับปัญหาที่จะให้ที่ประชุมใหญ่วินิจฉัยนั้น ถ้าประธานศาลฎีกาเป็นผู้ตั้ง และไม่มีผู้ใดขออนุญาตแก้ไขก็ไม่ต้องนำเสนอให้ประธานศาลฎีกาพิจารณา
4. ผู้ช่วยเล็กจะส่งร่างหัวข้อการประชุมใหญ่พร้อมสำนวนให้ผู้ช่วยเล็กที่มีหน้าที่จัดการประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการพิมพ์กระดาษ
5. เมื่อการพิมพ์แล้วเสร็จผู้ช่วยเล็กที่มีหน้าที่ในการประชุมใหญ่จะเรียกประธานศาลฎีกาเพื่อขอกำหนดวันประชุมและเมื่อกำหนดวันได้แล้วจะเสนอหัวข้อประชุมให้ประธานฯ ร้องประธานฯ ท่านผู้พิพากษาท่านผู้ช่วยผู้พิพากษาท่านเลขาธิการฯ และผู้พิพากษาในกองผู้ช่วยฯ อย่างช้าภายในวันพุธ เพราะโดยปกติการประชุมจะมีในวันศุกร์ เวลา 10 นาฬิกา
6. ผู้ช่วยเล็กที่มีหน้าที่ในการประชุมจะดำเนินการดูแลความเรียบร้อยของห้องประชุม เครื่องเสียง และจัดหาตัวบทกฎหมาย กับคำพิพากษาศาลฎีกาที่จะต้องใช้ อ้างอิงในการประชุมไว้ให้พร้อมในห้องประชุม ตลอดจนดูแลบันทึกเหตุการณ์ประชุม
7. เมื่อประชุมเสร็จเจ้าหน้าที่ธุรการจะดำเนินการพิมพ์ถอดเทปการประชุมใหญ่ให้ผู้ช่วยเล็กที่มีหน้าที่ในการประชุมเรียบเรียงรายงานการประชุม แล้วจัดพิมพ์เป็น 4 ชุด ประธานเสนอประธานศาลฎีกา ท่านผู้อภิปราย ฯลฯ เพื่อตรวจแก้

8. เมื่อตรวจแก้ไขเสร็จ เจ้าหน้าที่จะคัดลอกลงสมุดรายงานการประชุมใหญ่
9. เมื่อเสร็จการประชุมผู้ช่วยเลขาธิการที่มีหน้าที่ในการประชุมจะนำสำนวนที่เข้าประชุมเสนอผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเพื่อพิจารณาตามมติที่ประชุมใหญ่ต่อไป

ประวัติผู้เขียน

นายไอศูรย์ ธีรนิติ เกิดเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2506 ที่จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มการศึกษาชั้นประถมที่โรงเรียนอัมพรไพศาลอนุสรณ์ และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา แล้วจึงเข้าศึกษาต่อในชั้นปริญญาตรี ที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีพ.ศ.2524 และได้เข้าศึกษาต่อในชั้นปริญญาโท ที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.2529 ตามลำดับ

